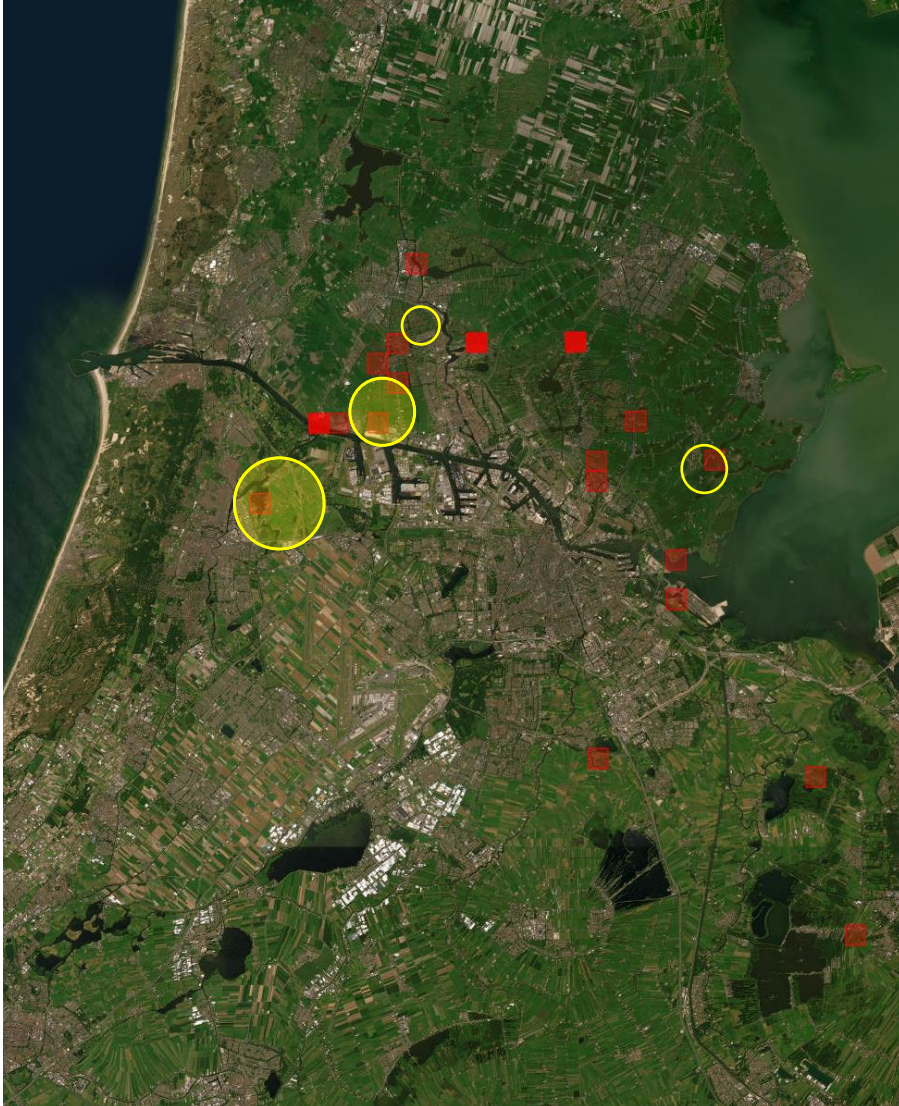

Werkpakket 1

Effect van maatregelen op biodiversiteit

Fauna-diversiteit

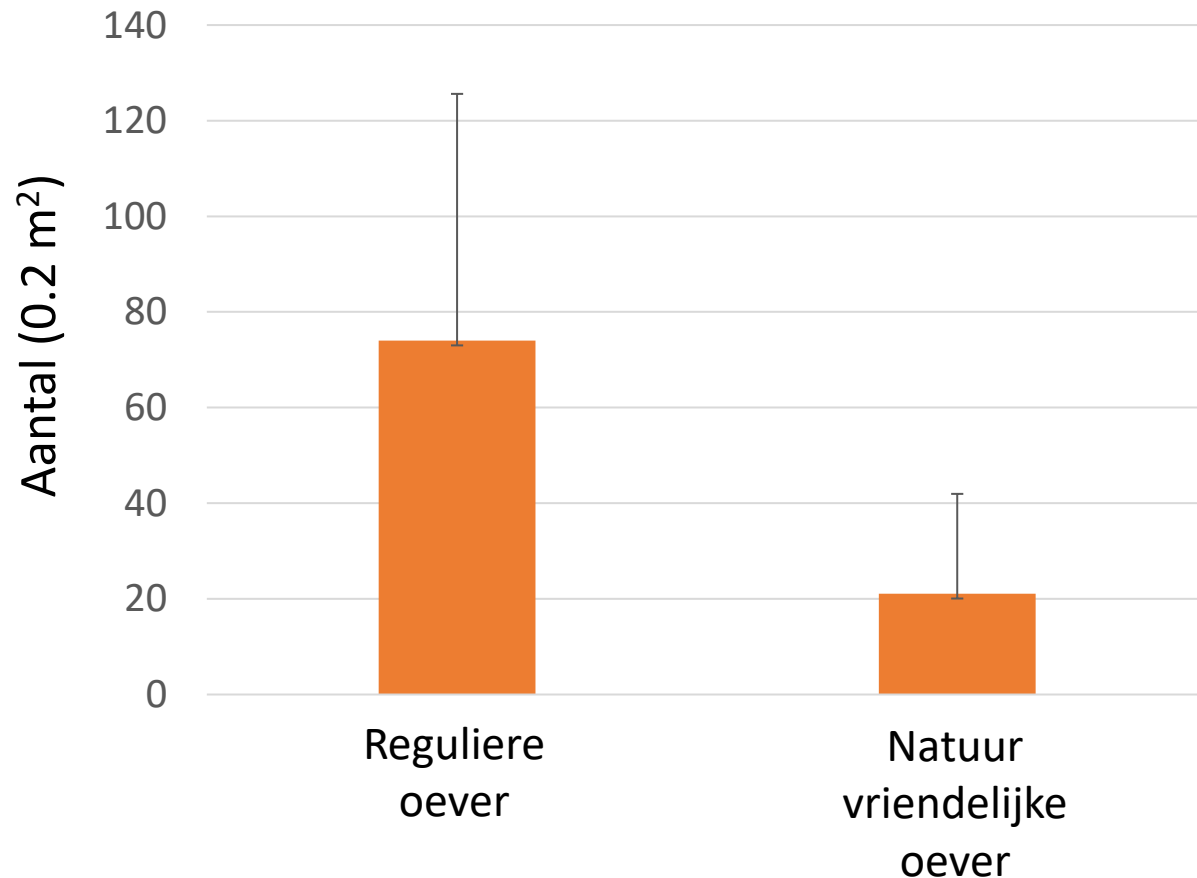
Potvalseries

- Half juni laatste voorjaarsronde (gele cirkels)
- Determineren loopkevers ligt op schema
- Eerste versie trait-database is gereed
- Start met lengtemetingen loopkevers (maat voor kwaliteit)
- Bemonstering overjarig riet, ook aan de zuidoostkant (rode vierkantjes)

Bestuivers

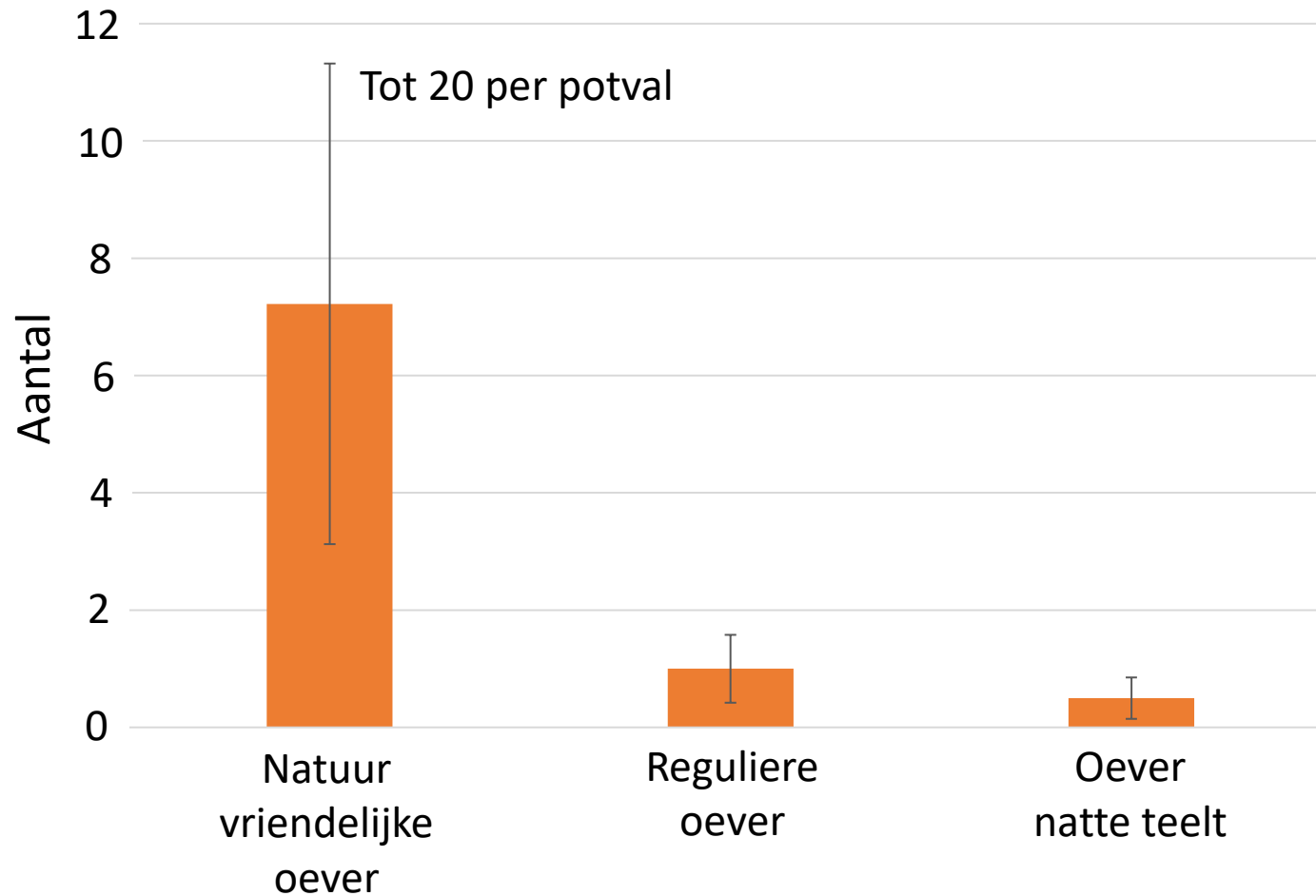
- Opzetten transectroutes Spaarnwoude
- Focus op zweefvliegen (groep), bijen en hommels, dagvlinders
- Waarnemingen koppelen aan trait-database

Gemiddeld aantal regenwormen in voorjaar

- In total 11 soorten regenwormen
- Geen opvallende verschillen tussen type oevers
- Hoog vochtgehalte, lage pH in natuur-vriendelijke oevers mogelijke verklaring voor lage aantallen regenwormen

Gemiddeld aantal veenmollen

- Rode lijstsoort
- Belangrijke biobouwer
- Worteleter, reageert op plantdiversiteit?
- Gevoelig voor bodemcompactie
- Gevoelig voor droogte

Burkmeer (Broek in Waterland)

Natte teelten

- Analyse macrofauna in natte teelten (Lisdodde)
- Samenwerking VeenVitaal met Gemeente Amsterdam / VIP-NL (St. Bargerveen / Altenburg & Wymenga)
- Dataset 2022 Zuiderveen, Zegveld, Krimpenerwaard, Ankeveen, Butefjild (Friesland)
- Dataset 2023 Burkmeer (Gemeente Amsterdam)
- Muggen tot op soort, rest tot op groepsniveau
- Metingen water en vegetatie

Veensloot van de toekomst (Veest)

- Hogere & flexibele peilen: kwaliteit, emissies, afkalving
- Optimale beheer sloot en oever
- Vorm samenwerking nog nader te bepalen

Werkpakket 2

Effecten van maatregelen op ecosysteem processen

- 2023: Bufferzone en natuurvriendelijke oever
  - invloed op vegetatie en bodemprocessen?
  - hoe aan te leggen en in te richten?
  - hoe het beste te beheren?

Afgerond:

- BSc project: bodemrespiratie onder lab condities

Lopend:

- Afbraak theezakjes (1e rond teruggehaal, 2e rond uitgezet)
- Maandelijks CO₂-flux metingen
- MSc project vegetatie samenstelling + nectar index
- MSc project – bodemenzymactiviteiten als indicator

Herfst 2023:

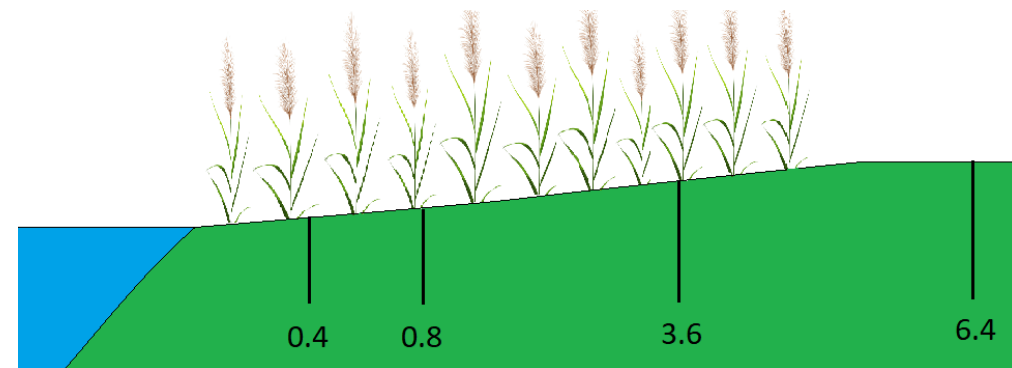
- Strooiselafbraak, planteigenschappen
- Bodem nitraat/ammonia

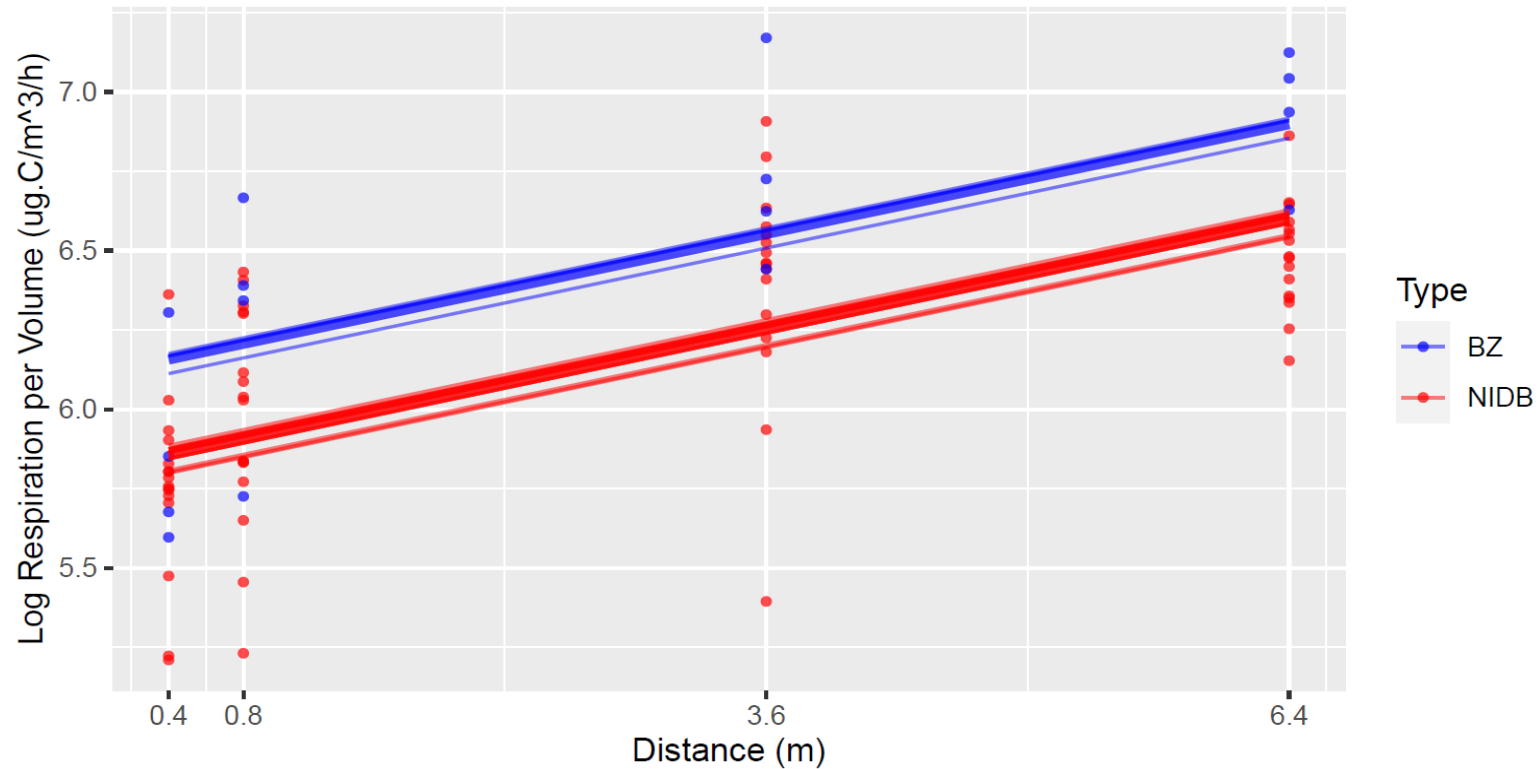

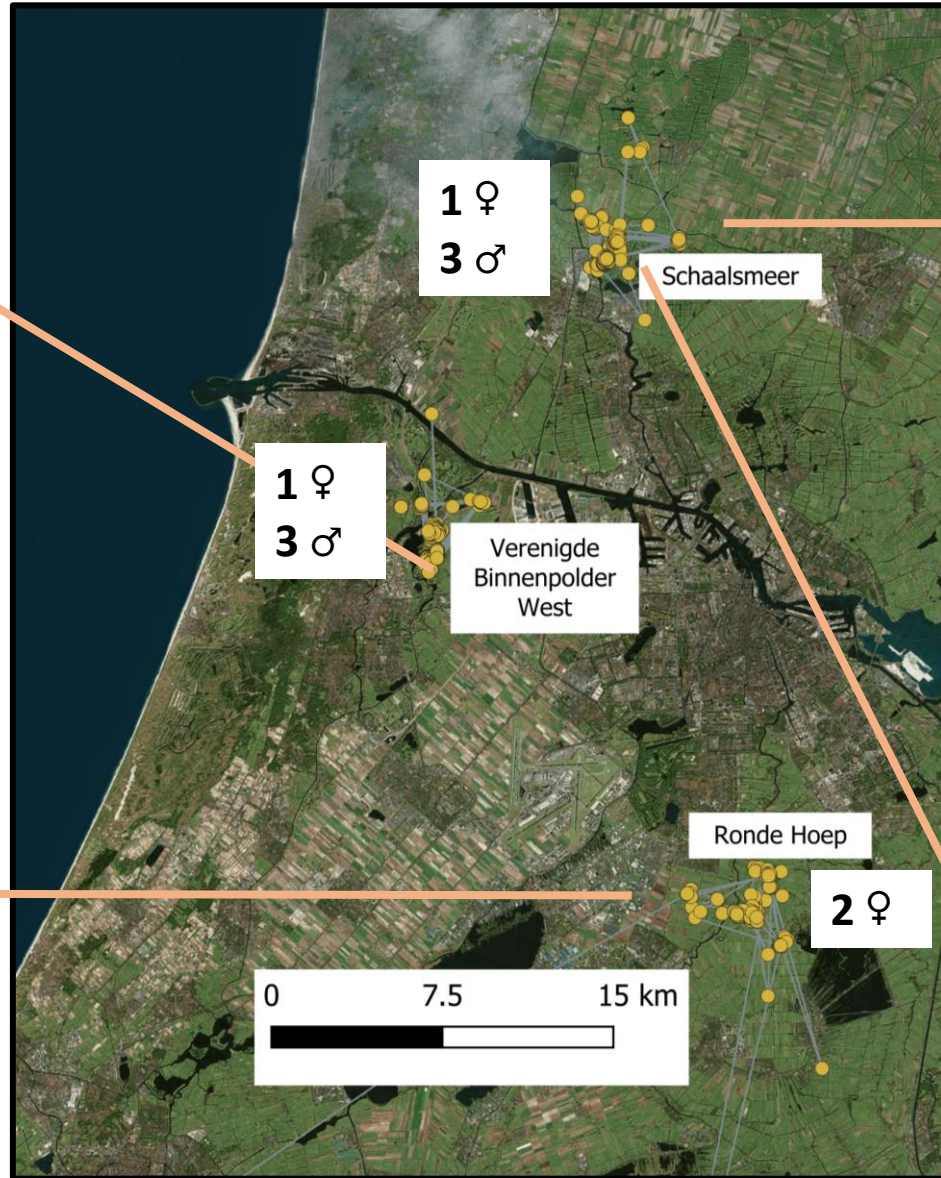

Bart Schukking, BSc student VU

Lager (potentieel) bodemrespiratie per oppervlakte in natuurvriendelijke oevers

Roeland Bom
Ruth Howison

11 July 2023

Roeland Bom
Ruth Howison

11 July 2023

LIFE IP
GrassBirdHabitats

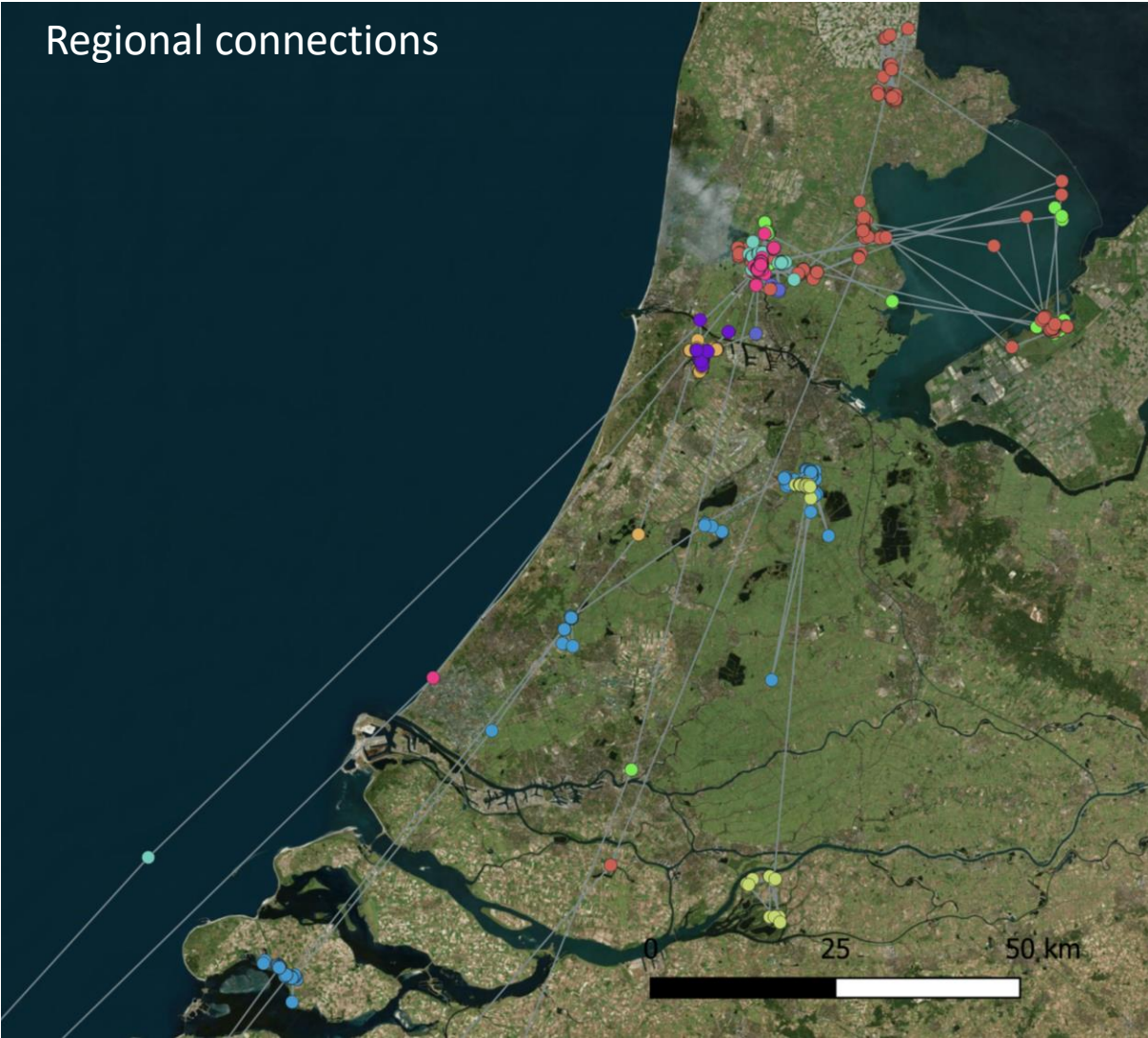

BIRDErES

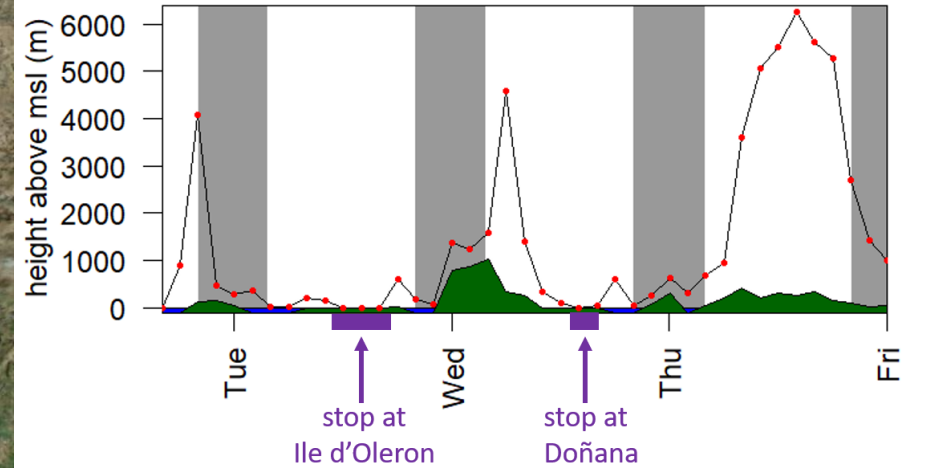
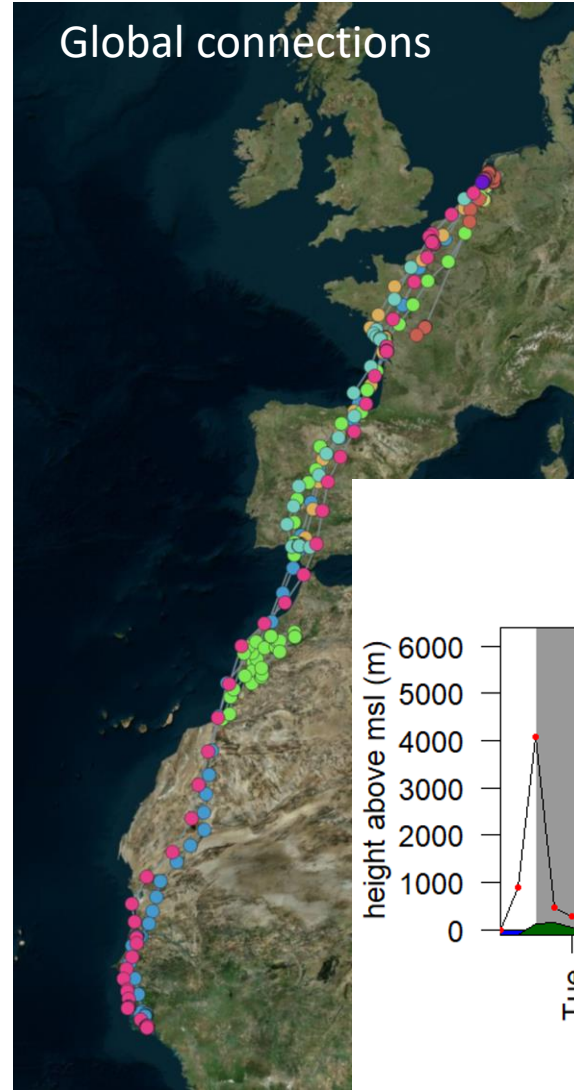

rijksuniversiteit
 groningen
 campus fryslân

Regional connections

Global connections

Roeland Bom
Ruth Howison

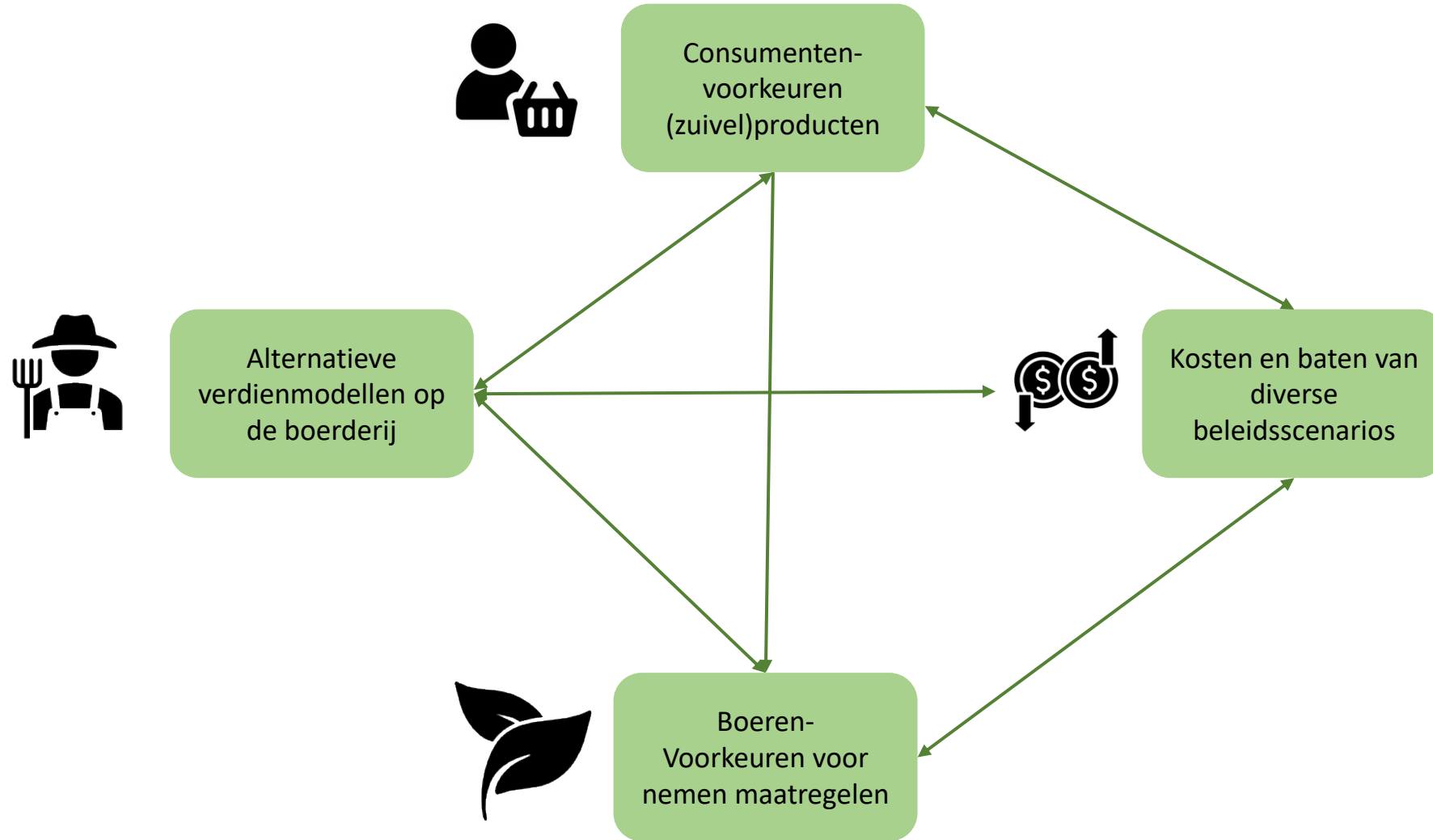
11 July 2023

Werkpakket 4

Alternatieve verdienmodellen

Dit werkpakket streeft ernaar om vernieuwende, duurzamere verdienmodellen te verkennen die specifiek geschikt zijn voor het Nederlandse veenweidegebied. Hierbij worden zorgvuldig de belangen van diverse belanghebbenden in acht genomen.

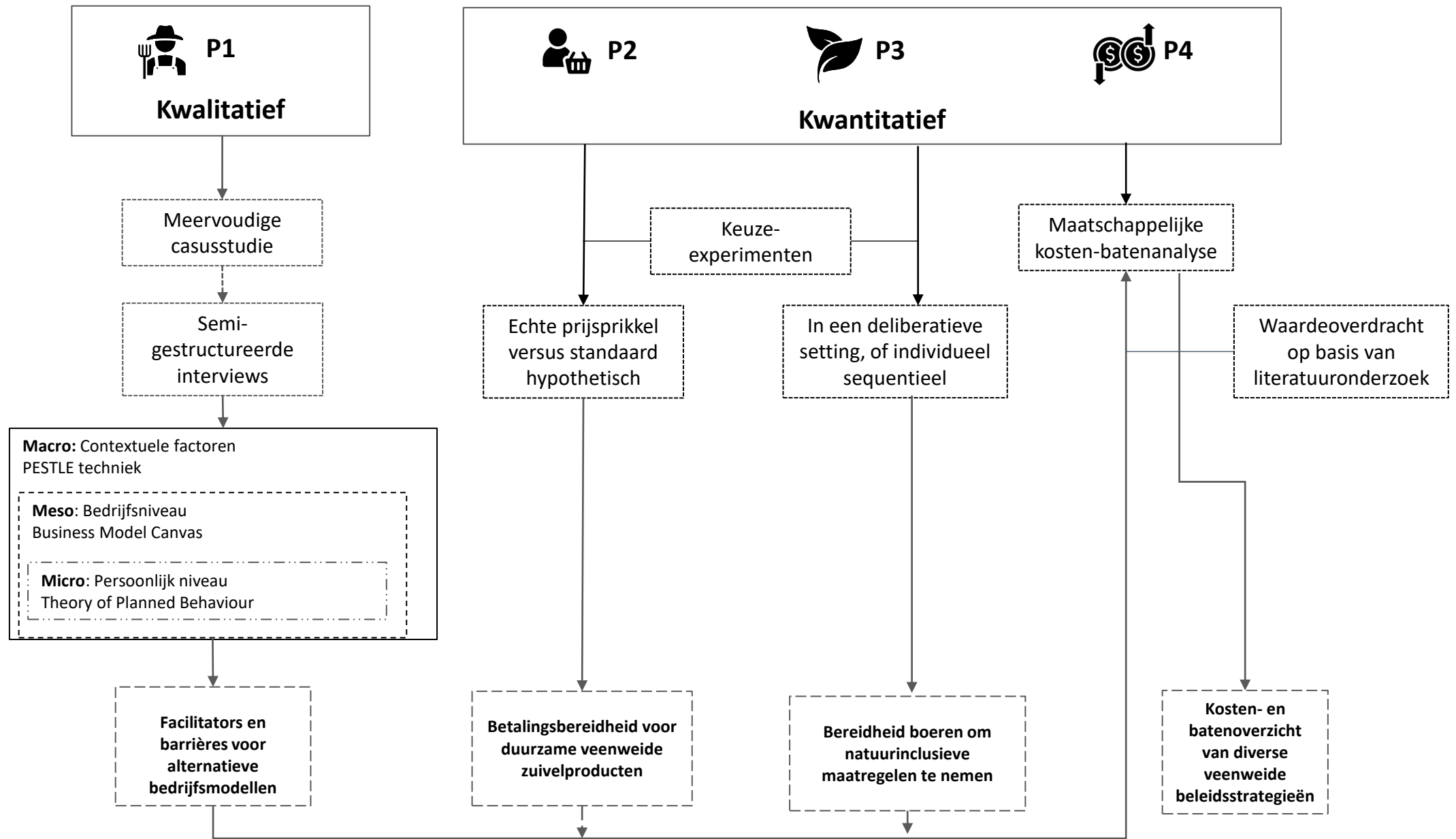

Onderzoeksartikel

Onderzoeksmethoden

Toegepaste technieken, theorieën en modellen

Uitkomst

Vorbereidingen

Keuze experiment consumenten

- NU: Intro, literatuur en methode schrijven
- NU: Vorbereiden gesprekken met LL partners
- Na vakantie: gesprekken met consortiumpartners tbv codesign onderzoek
- Ontwikkelen keuze-experiment en interventies/treatments
  - ✓ Hypothetische versus echte betalingen – **Metten extent hypothetical bias.**
  - ✓ Informatievoorziening – **Doet consumentenbegrip ertoe bij WTP?**
  - ✓ Bau versus geen BAU – **Hogere WTP als het goedkope en niet-duurzame alternatief er niet is?**

Verdienmodellen boeren

- Vanaf mid 2024 – kwalitatieve studie
- Vanaf begin 2025 – kwantitatieve studie

ABM

- Inhuren PD: Vacature Januari 2025, start PD 1 juli 2025

Werkpakket 6

Kennisbenutting door boer, beheerder, bestuurder en bezorgde burger

Het doel van dit WP is de kennis uit WP1-5 te integreren en te verbinden en de doelgroepen te informeren, adviseren en onderwijzen over natuur-inclusief land gebruik om de uitdagingen in Laag-Holland het hoofd te bieden.

- Persbericht uit (13 juni) over de gezenderde grutto's.
- Presentatie tijdens “ARTIS Planetary Health Congress” door Matty Berg
- Social media in de lucht (graag input)
- Website www.veenvitaal.info verder aangevuld
- Veel studenten zijn hun stage aan het afronden
- Bijeenkomsten bijgewoond van NBV en Natuurinclusief Top
- Communicatie-expert in WP6 team (Anca de Vries)

🏠 > Nieuws > [Leren van de grutto voor een gezond veenweidegebied](#)

Leren van de grutto voor een gezond veenweidegebied

Delen

Kennis- en disseminatieplan
VeenVitaal

- Communicatieplan: morgen bijeenkomst
- Plan voor de film is klaar voor de zomer
- Natuurmarathon in Spaarnwoude (samen met IVN & KNNV) 19-20 augustus
- Twee bijeenkomsten in het najaar gepland
  - Consortium meeting 6 oktober
  - Adviesraad op 27 september
- Er worden posters ontworpen en opgehangen bij de consortiumpartners
- Meedoen aan Evenementen zoals bijv. Expedition Next, Weekend of Science, Pakhuis de Zwijger, etc.

Living Lab

Samen leren

Het doel van de Living Lab aanpak is om een omgeving te scheppen waarin onderzoekers, samen met boeren, beheerders, bestuurders en bezorgde burgers van elkaar kunnen leren.

Belangrijk is het samen formuleren van kennisvragen, het delen van ervaringen en samen sense maken van onderzoeksresultaten.

- Maandelijks bijeenkomst VU onderzoekers
  - elkaar op de hoogte houden - interdisciplinair
  - bijv. in kaart brengen mogelijke ingrepen, motivaties en verdienmodellen (ongoing)
- Planning Consortium meeting
- Governance lab brainstorm
  - Wij.land, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Provincie Noord Holland, MT

- Belangrijk om relevante partijen bij elkaar te brengen om van verschillende ervaringen (success-verhalen) te leren:
  - Vaak conflicterend beleid & juridisch belemmeringen
  - Enorme rijkdom aan projecten en kennis
  - Vermijden dat (PPLG) aanpak wel de status-quo in de hand werkt
- Liever één keer een grote seminar/inspiratie sessie ipv 2 maandelijkse meeting
- Reflectie VeenVitaal: maken ons zorgen dat er zo veel verschillende initiatieven zijn (& telkens nieuwe ontstaan) – wordt onoverzichtelijk:
  - Hoe kunnen we op de hoogte blijven van ontwikkelingen die belangrijk zijn voor het project & de transitie?
  - Hoe nemen we ook bottom-up (governance) processen mee?

- Meeting adviesraad
  - verslaglegging NWO
  - experiment bezoeken
- Consortium meeting 6 October
  - kennisdeling & (onderzoeks)vragen ophalen
  - experiment (veld) bezoek
  - interactieve sessies: PPLG & gebiedsprocessen
- Start KennisCloud project met bibliothe(e)k(en)
  - Online kennis platform
  - Citizen science